*СРЕДНО УЧИЛИЩЕ "СВ.СВ.КИРИЛ И МЕТОДИЙ"*

*С. СИНДЕЛ, ОБЩ. АВРЕН*

**ел. поща: info-400084edu.mon.bg** **Телефон: 0885925129**

**УТВЪРЖДАВАМ:** .....
**Светла Стройкова**
*Директор на СУ „Св.св.Кирил и Методий"*

# ПРАВИЛНИК

## ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ОБУЧЕНИЕ, ВЪЗПИТАНИЕ И ТРУД НА УЧИЛИЩЕТО ЗА УЧЕБНАТА 2025/2026 год.

Правилникът за безопасни условия на обучение, възпитание и труд е приет с решение на Педагогически съвет с протокол № ..... от .....09.2025 г. и е утвърден със заповед №РД-07-..... от .09.2025 г.

### I. ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

1.Настоящият правилник се разработва на основание чл. 5 ал. 1 от Инструкция за изискванията за безопасни условия на възпитание, обучение и труд в системата на народната просвета на МОН от 05.07.1996 год., Закон за осигуряване на здравословни и безопасни условия на обучение, възпитание и труд от 05.07.1999 год. /последно изменен на 09.08.2011 год./

2.С този правилник се определят изискванията за осигуряване на безопасни условия на възпитание, обучение и труд в училището.

3. Правилникът е задължителен за всички участници в учебно – възпитателния процес или трудовата дейност и урежда техните права , задължения и отговорности по осигуряване, контролирани и изпълнение на безопасни условия на работа .

4. В понятието „безопасни условия" се включват и хигиенните условия и изисквания противопожарна охрана.

5. Правилникът се актуализира при въвеждане на нови съоръжения, технически средства, материали и вещества и при изменение на правилата, комисиите и изискванията за безопасност на труда в Република България.

## II. УСЛОВИЯ ЗА БЕЗОПАСНО ПРОВЕЖДАНЕ НА ВЪЗПИТАНИЕТО, ОБУЧЕНИЕТО И ТРУДОВАТА ДЕЙНОСТ

1. Противопожарни изисквания към помещенията на учебните заведения.
1.1 Към всички помещения, съоръжения и водоизточници по всяко време трябва да има свободен достъп. Пътищата, проходите и входовете да бъдат в изправност, свободни от материали, а през зимата почистени от сняг
1.2 Евакуационните пътища и изходи трябва да бъдат устроени и поддържани съобразно изискванията на противопожарните строително – технически норми/ Наредба № 2 ІДВ бр. 58 /1997 год. Изм. и доп. В бр. 33 /1994 год/
1.3 Евакуационни пътища са : стълбища, коридори, фоайета и др., които осигуряват безопасно движение към изходите
1.4 Територията на училищния двор да бъде оградена, а аварийните изходи на сградата да бъдат сигнализирани.
1.5 Вратите определени за евакуация трябва да се отварят по направление навън , да бъдат винаги свободни с оглед веднага да бъдат отворени отвътре.
1.6 В учебните стаи, чиновете,масите,столовете трябва да са разположени така , че изходите да бъдат свободни.
1.7 Противопожарните уреди се поддържат изправни. Не се допуска използването им за други цели, както и преместването им от постоянните им места.
1.8 Обслужващият персонал да бъде запознат с правилата на ПО и начините за ползване на наличните средства за гасене на пожар
1.9 Електрическата инсталация и ел. съоръжения се поддържат в изправност, възникнали повреди се отстраняват незабавно.
2. Дейност в случай на авария, пожар или природно бедствие :
2.1. Училището да има план за ПО
2.2. В случай на пожар, авария или природно бедствие директорът , педагогическият и обслужващ персонал са длъжни незабавно да съобщят за възникналата ситуация в противопожарната служба и другите органи за оказване на помощ и да дадат сигнал за тревога.

## III.ХИГИЕННИ И ЗДРАВОСЛОВНИ ИЗИСКВАНИЯ НА РАБОТНИТЕ МЕСТА

1. По време на учебните часове през зимните месеци в класните стаи и кабинетите, температурата трябва да бъде не по- малко от 18 градуса.
2. През зимните дни е необходимо редовно да почистват двора и тротоарите пред училището за да не се образуват пързалки.
3. Всички стълби в сградите трябва да имат здрави перила.
4. През междучасията трябва да се осигурява неколкократна обмяна на въздуха в класните стаи и в кабинетите.
5. Осветителните тела, прикрепени към тавана, трябва да са подредени правилно, за да не правят сянка и да има еднаква интензивност на осветяване.

## IV.ОРГАНИЗАЦИЯ И КОНТРОЛ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ОСИГУРЯВАНЕ НА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ ЗА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД

1. Със заповед на Директора да се сформира комисия за проверка на всички машини и съоръжения и физкултурни пособия по отношение на тяхната безопасност.
2. Завеждащите учебни кабинети и хранилища по Физика и астрономия, Химия и опазване на околната среда и Информатика да разработят правилник за безопасни условия на обучение при работа с химически апарати и химически вещества.
3. Запознаване с Наредбата за противопожарна охрана на непедагогическия персонал и осъществяване на текущ контрол от ръководството на училището за спазването и.
4. Изготвяне на евакуационна схема при възникване на аварийни ситуации и бедствия и запознаване на педагогическия персонал и учениците с нея.

5. Съвместно с противопожарната охрана да се разиграе ситуация при евентуално възникване на авария.
6. Да бъде издадена заповед на Директора за поддържане на необходими хигиенни условия и оптимална температура в училище, която периодично да бъде измервана, съгласно изискванията на РЗИ гр.Варна.
7. В Правилника за вътрешния трудов ред да се конкретизират задълженията на дежурните учители за безопасни условия на обучение и труд.
8. Помощният персонал е длъжен да спазва изискванията на инструктажа.
9. Класните ръководители и учителите в началото на учебната година да запознаят учениците с нормите за безопасност и условията на труд в класните стаи и кабинетите.
10. През есенно – зимния сезон стриктно да се спазва Планът за осигуряване на нормален учебен процес през зимата с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

## V. ПРАВИЛА ЗА БЕЗОПАСНИ УСЛОВИЯ НА ВЪЗПИТАНИЕ, ОБУЧЕНИЕ И ТРУД.

Учителите по биология и здравно образование, физика и астрономия, химия и опазване на околната среда, труд и техника, специалните предмети и ФВС да разработят инструктаж и да запознаят учениците в часовете си.

**1.Учителят по Технологиии и предприемачество е длъжен:**
1.1. Да провежда инструктаж на учениците за безопасна работа.
1.2.Да вписва проведения на учениците инструктаж в специална „Книга за инструктажа", прошнурована, прономерована и заверена от Директора.
1.3.Да се знае всеки момент местопребиваването на всеки ученик от поверената му група.
1.4.Да упражнява контрол спрямо учениците за спазване на правилата и нормите за безопасен труд
1.5. Преди започване на работа да провери всички машини и съоръжения.
1.6. По време на практиката да следи работата на машините и при забелязване на неизправности да ги изключи от работа.
1.7.В случай на нарушаване правилата за безопасна работа да предприеме съответните мерки, включително и отстраняване от практиката.
1.8.При злополука да вземе необходимите мерки за оказване на медицинска помощ.
1.9.Да постави на всички работни места инструкции и предупредителни знаци по безопасността на труда и противопожарната охрана, да осигури медикаменти за неотложна медицинска помощ.

**2. Учителят по Физика и астрономия, Химия и опазване на околната среда и Информатика са длъжни :**
2.1.Да инструктират учениците за безопасни методи на провеждане на предстоящи опити, като обърне внимание върху опасните опити.
2.2.Да спазва нормативите за допустимо количество опасни за живота и здравето вещества, съобразно кубатурата на лабораторията или хранилището.
2.3.Да съблюдава спазването на правилата на противопожарна охрана при работа с лесно запалили взривни вещества в кабинета и хранилището.
2.4.Да се спазват изискванията по безопасност на труда при експлоатация на електрически уреди, съоръжения и компютри.
2.5 Учителите по информатика да поддържат в изправност наличната техника в помещението в което работят
2.6 След провеждане на инструктажа учителите са длъжни да попълнят всичко необходимо в съответната книга за инструктаж
2.7. Учителят е длъжен строго да спазва нормативите за допустими количества вещества опасни за живота и здравето – отрови, реактиви, самозапалващи се вещества.
2.8. Инструкциите за безопасно възпитание, обучение и труд да бъдат поставени на видно място в кабинетите.
2.9. Абсолютно е забранено заливането с вода на електрическите уреди, апарати, съоръжения или техните командни органи.

**3. Учителите по Физическо възпитание и спорт са длъжни:**

3.1. Да провеждат инструктаж за работа с уредите и съоръженията във физкултурните салони.

3.2.Да не допускат игра на уреди, които са физически износени и крият опасност от нараняване.

3.3. Преди започване на учебната година да се провери състоянието на спортните съоръжения, площадки и физкултурни салони.

3.4. Ежедневно да се проверява състоянието на физкултурните салони и при констатирани повреди, неизправни уреди да уведоми ръководството на СУ"Св.св.Кирил и Методий",с.Синдел.

3.5. Да използват гимнастически постелки, които намаляват удара при отскоци от уреди и евентуални падания.

3.6. Абсолютно необходимо е да се следи за физическото и психическото състояние на учениците. При наличие на отклонения от нормалното да не се изисква изпълнение на трудните елементи.

3.7. Учителите по физическо възпитание и спорт с длъжни след приключване на учебните занятия да проверяват изключено ли е осветлението и затворени ли са вратите към физкултурния салон.

3.8. Местата на занимания по физическо възпитание трябва да отговарят на хигиенните изисквания за осветление, чистотата на въздуха, температурата, настилката, разположение на уредите и др. Спортни уреди и пособия да не се използват без разрешение на учителя по ФВС.

3.9. В часовете не се допускат ученици, които не са с подходящо облекло и обувки.

3.10. В случай на злополука да вземе спешно необходимите мерки за оказване на медицинска помощ и да съобщава на директора на училището

3.11. Да не се допускат учениците да играят самостоятелно без наблюдение на учител и ползването на спортните уреди по време на час от повече от един ученик, както и катеренето и висенето по баскетболните табла или рингове, футболни врати и по оградната мрежа на игрищата.

**4.Класните ръководители и преподавателите са длъжни:**

4.1. При установяване на жертви на насилие или в риск от насилие при кризисна ситуация, установени на територията на училището, да подадат незабавно първоначална информация в РУ на МВР и на съответните отдели за закрила на детето към дирекциите „Социално подпомагане"

4.2.При масови мероприятия да инструктират учениците за осигуряване на безопасни условия при протичането им.

4.3. Предварително да инструктират учениците с цел опазване на живота и здравето им при провеждане на ученически екскурзии, лагери, походи и др.

4.4. Възпитателите отговарят за безопасността нса учениците по време на часовете по самоподготовка

4.5. Организацията, редът и дисциплината по време на занятията е задължение на всеки участник в учебния процес.

4.6. Дежурните учители ежедневно следят за нормалното придвижване и поведение на учениците.

**5. Ученикът е длъжен:**

5.1.Да пресича улиците на безопасни за това места.

5.2.Да бъде в учебната стая при биене на звънеца.

5.3.Да изхвърля отпадъци от закуски само в определените за това места.

5.4. С цел осигуряване на пожарна безопасност, учениците са длъжни стриктно да спазват противопожарната наредба на директора на училището, както и действащите правила и предписания

5.5. При силни ветрове, гръмотевични бури и др. учениците са длъжни да се приберат в сградата и да се движат далеч от прозорците

5.6.Да спазват указанията на преподавателите по физкултура, технологии, химия, физика, и информационни технологии.

5.7. Да изслушат началния и периодичния инструктаж за правилата за безопасност и хигиена и противопожарна охрана;
5.8. Да се разписват в специална тетрадка за инструктажа, с което удостоверяват, че са им известни правилата за безопасни условия за обучение, възпитание и труд и се задължават да ги спазват;
5.9. Да спазват правилата за безопасност и култура при пътуване в училищния автобус;
5.10. Да спазват строго учебното време, както и разпоредбите по безопасност на труда и правилата за вътрешния ред и дисциплината в училището, като изпълняват стриктно дадените им указания в това направление;
5.11. Да не ползват под никакъв предлог без необходимост противопожарните съоръжения;
5.12. да не сядат по първазите на прозорците, да не излизат по площите пред прозорците на училището.

**6. Учениците нямат право:**
6.1. Да изхвърлят хартии, чанти и др. предмети от прозорците на училищната сграда.
6.2. Да слизат по парапетите, да седят по първазите на прозорците, както и да скачат от тях.
6.3. Да изхвърлят неразтворими материали в тоалетната.
6.4. Да изхвърлят „бомбички" и други запалителни материали.
6.5. Да играят топка в сградата и двора на училището, освен на предназначените за това места.
6.6. Да пушат, да разпространяват и употребяват наркотични вещества в училище и училищния двор.
6.7 .Да извършват действия, с които застрашават здравето и живота на околните, както и на себе си.

**7. Родителите са длъжни:**
7.1. Да спазват правилата за безопасност на възпитание, обучение и труд в училището
7.2. Да не ползват под никакъв предлог действия, които ще нарушат създадената организация за безопасност в училището
7.3. Да спазват стриктно указанията на работещите в училището при възникнала необходимост
Родителите, като пълноправни партньори в отглеждането и възпитанието на децата носят отговорност за:
7.4. За стриктно спазване на вътрешните правила за осигуряване условия за безопасно възпитание и обучение на учениците
7.5. Познаването и спазването на основните правила за действие при бедствия, аварии и катастрофи в училището
7.6. Подпомагането на децата за овладяване достъпни правила за безопасност и поведение при бедствия, аварии и катастрофи

**8. Непедагогически персонал /помощен и обслужващ персонал, работници и служители е длъжен:**
8.1. Да се грижи за собствената си безопасност и за безопасността на лицата, които биха могли да пострадат при извършваната от тях работа или дейност.
8.2. Да следват установената трудова, техническа и технологична дисциплина, да изпълняват трудовите си задължения точно и добросъвестно.
8.3. Да се явяват на работа в състояние, което им позволява да изпълняват възлаганите им задачи и да не употребяват през работно време алкохол или други упойващи вещества.
8.4. Да спазват правилата за здравословни и безопасни условия на труд, безопасността на движението и противопожарна охрана.
8.5. Да съдейства на ръководството при изпълнения на мероприятията по осигуряване.
8.6. При констатиране на нередности в състоянието на вратите, прозорците, чиновете, масите, бюрата, шкафовете и осветлението работникът по поддръжка пристъпва към отстраняването им, като своевременно се уведомява училищното ръководство.
8.7. Санитарните помещения се почистват преди започване на учебните занятия, след всяко междучасие и след приключването на учебните занятия.

8.8. Хигиенистките забърсват с влажна кърпа всяка сутрин преди началото на учебните занятия всички чинове, маси, первази и др.
8.9. Качването и слизането при почистване на прозорците или смяна на осветителни тела, става изключително внимателно при спазване правилата на безопасност.
8.10. Училищният двор и спортните площадки се почистват всяка сутрин, след голямото междучасие и след приключване на учебните занятия.
8.11. През есенно – зимния период се спазва стриктно Планът за работа при есенно – зимни условия с оглед на безопасните и здравословни условия на труд.

**9. Задължения на медицинския персонал**
9.1. Медицинската сестра организира работата по здравеопазването и контролира спазването на санитарния минимум
9.2. Медицинската сестра консултира и контролира помощния персонал за спазване на концентрациите на дезинфекционните разтвори съгласно изискванията на СРИОКОЗ и правилното съхранение на хигиенните материали
9.3. При възникване на инфекциозно заболяване извършва необходимите профилактични мероприятия и предприема мерки за опазване на останалите деца от училището
9.4 Отговаря за своевременното зареждане на спешния шкаф с необходимия инструментариум, лекарствени и превързочни средства и съхраняването им на недостъпно място
9.5. Оказва първа долекарска помощ и се свързва с родителите и личния лекар

**10. Пропускателен режим**
10.1. Пропускателният режим в училище се осъществява от хигиенистките на смяна. Води се регистър на лицата, които посещават сградата, а при съмнение се проверява багажа им.
10.4. Пазачите – охрана извършват обход на сградата с цел:
- проверка и обезопасяване на вентилационни шахти и други такива
- откриване на безстопанствен багаж / торба, куфарчета, пакети/

## VI. ДОЛЕКАРСКА ПОМОЩ
1. Да се ползват правилата, предназначени за обучение на работниците и служителите за оказване на първа долекарска помощ при увреждане здравето на хора при трудовата им дейност, утвърдени от министъра на здравеопазването и министъра на труда и социалните грижи.
2. Медицинското лице в училището обучава групи от класовете за оказване на първа долекарска помощ при токов удар, изгаряне, прорезни рани и счупване на крайници.

## VII. ТРУДОВИ ЗЛОПОЛУКИ
1. За трудови злополуки се считат всички травматични увреждания, станали по време и във връзка или по повод на извършваната работа, както и всяко увреждане на здравословното състояние, настъпило в резултат на изпълняваните трудови задължения.
2. Регистрират се всички трудови злополуки, които са станали с работници или служители и са предизвикали загубване на работоспособност за един или повече дни.
3. За всяка трудова злополука самият пострадал или най-близкият свидетел на злополуката незабавно уведомява директора на СУ „Св.св.Кирил и Методий“.
4. Трудовата злополука се установява от директора на учебното заведение с акт в тридневен срок, считано от деня на злополуката, а професионалното заболяване – в тридневен срок от неговото констатиране от съответните здравни органи.
5. Директорът на училището организира регистрирането, отчитането и анализирането на трудовите злополуки и професионални заболявания по установения в Република България ред.
Промяна на настоящия правилник става с Решение на Педагогическия съвет по предложение на комисиите.